

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

164. szám.

Pest, september 22. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A **Marczius Tizenötödike** politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a **Kiadónál**, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a **Kiadónál** s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Nagy-Kontársárol.

Tisztelt barátom!

No megvert bennünket az Isten átká, a midőn mostani királyunk szavaszegővé tétetett, — és bérelt rabló csoportokat ama esmértes rabló pajtása, és béreltje, a dolyfős bán vezérlete alatt beküldte magyar hazánk dulására — s nemzetünk kiirtására.

Mi kanizsaiak e rabló csoportnak keresztül vonulásával a szörnyű csapást érezzük, annyira, hogy mindenünket földülták, — szőlőhegyeinket, kukoricaföldünket semmivé tették, úton útfélen megtámadva, egyeseket megfosztanak, házakba a pinczékét feltörlik, mindent elhordanak, a mit borból el nem vihetnek, a hordók fenekét betűtik és elfelyatják a nedvet, — marháinkat golyókkal lövik, és pusztítják majorjainkat, Inkey Eduárd őrnagynak jószágán minden szarvasmarhát elhajták, Lotonyén Andrásinéknak szép kertjében a fákat kivagdalták, az uraságok marhát befogatják, a rablott gabonanemeket velök hozzadják és marhástól visszatartják.

Leirhatlan e városnak nyomorúsága, minden kenyérnekvaló liszt felsüttetett, minthogy mindig kettőzött számmal requirálnak, és nyugtatványokkal fizetnek, hogy majd „die Kammer wird zahlen“ kielégítnek, borsót, krumplit, lőköt kell nekik szedődni, szekereiken viszik magokkal.

Féktelenek, mihelyt táborba szállottak, azonnal úgy cselekednek, mint a tudvalévő sátoros-csügények.

A sorkatonaság kevés, alig lehet mintegy hét ezer, seregszám mintegy 5—6 százig, lovas szá-

badpyákok 600, — 215 császári német lovas — a kik az alsó vidéken a magyarok mellett állottak, Ofaszhonba rendeltetve lévén, a bán magához foglalta.

A többi mind föld népe — ringyes rongyos mezitlen de császári fegyverrel el látva mindnyájan — némelyek vasvillákkal, fojszékkal, vas-kapcsokkal, szuronyokkal vagynak fegyverkezve, az egész 3 tábor áll 35 ezerből és negyven álgymból — alig 15 rendes pattantyusokból; in-nond felosztották táborukat Kis-Komáromban Keszthelyfelé — Vidnak — és Iharos Berénynek, Bajomnak — Kaposvárra, hírlik, hogy a negyedik tábor Pestnek nyomul s így öszvefogva Pesten fognak teremni a ministeriumnak letételére — Kossuthnak megsütésére — és végre a sláv uralomnak felállítására.

A dolyfős Jellasics 6 tábor nagyjaival gyönyörködik seregében azon hiszemben, hogy most a magyarnak véga leend — balgatagság és nagy elbizottság tőle — mintha a magyar zsebbe tartaná kezét — de azért a veszélyt kinek ne tart-suk, hanem egész lelkesedéssel álljon ellen s hiszem győztes lesz, a buta nép visszariad és elfogja hányni fegyverét — a sorkatonasága t. i. határ-vidékiek részint megadják magokat, részint nem fordítják fegyvereiket ellenünk — ezt a tisztek közül többen nyilvánították — sőt közlegények is e szerint szóltak.

Pest september 22.

Senki, de senki sem bizakodik azon félszag hadi intézkedésekben, mellyek az ellenség bejöttével részünkről tételnek.

A nyáron, midőn még kormányi rendeletekről, készületekről volt a szó, azokra, kik bizodal-matlankodának, isten tudja, mi mindentőlét kiáltoztatának.

A tények és események ezen utóbbiaknak rettenetes igazságot adtanak, és a mennyiben ez minket is illet, mély lelki fájdalomunkban, minden volt inkább eszünkben, mint holmi keserű recriminációkra fakadni.

Most a szavak és hírlak ideje lejárt, a dolog harcra került, Európa előtt annak lesz igazsága, a ki győzni fog, mert victoria causa Dils placuit.

Az ügyek első stádiumában a ministerialis pártnak, a radicalok ellenében, csak egy argumentum volt. Bizunk a volt ellenzék főnökeiben. És ime ezen főnökök oda vitték a dolgot, honnan tovább nem mehettek, s le kellett mondan-niuk.

Szomorú sejtelmek közt mondjuk mi ez újabb

stádiumában, hogy harci dolgaink, ha tovább is így vezetettek, oda fogunk szorulni, honnan azon uton tovább menni nem lehet.

Tudjuk jól, hogy e mondásunkra az lesz a felelet, hogy ez stragicus dolog, mihez sem táblabírák, sem novellairók nem értenek.

És ez különösen csekélységünket illetőleg igen kemény argumentum, mert mi bizony még a riktáj és rekczumkerdájhoz is minél kevesebbet értünk.

Egyet azonban mégis tudunk. Azt t. i. hogy ha az ellenséget még nem támadjuk, hanem futunk előtte, félre vonulunk, utat nyitunk előtte, fedezetlenül hagyjuk a fővárosba vezető utat, s őket még csak nem is infestáljuk, bizony bizony nem sokra megyünk.

Az ellenség az ország déli részein huza-kodik, forgolódik, mi őket a Balaton tulsó parjától Keszthelytől Veszprémig húzó táborunkból nézegetjük, s egyszerre hirtelen meglephet bennünket, akkor a magyar vezérek azt fogják mondhatni, mint a ministerek mondták; már késő, s lemondanak, az ellenség pedig neki áll a bősüretnek.

Azt mondják, seregünk még igen gyenge. Fájdalom, ha úgy van. Hanem kérdés, ha valjen olyan gyenge-e, hogy azzal épen, de épen semmit se lehessen tenni.

Napoleon egy ilyen sereggel millió fordulatot tett volna, s az ellenséget confusioba hozza. Nekünk nincs Napoleonunk, millió fordulatokat intéző vezérletről nemis álmodhatunk, de ha milliót nem, tízet, vagy csak egyet mégis megvárhatnók azoktól, a kik nagy tudákosan a nem szakértőkre rá rá kiáltják, hogy: halczmaul.

Ott van például a szenttamási historia. A ráczok egy puska-lövésnyire sánczolák be előttünk magokat. A szakértők azt mondták, hogy a ráczok legyőzésére két út van, az első sok vérrel, a másik kevéssel és biztosan.

Lássuk hát már egyszer kevés vérrel és biztosan sikerülőndő csatát, — ime a ministerium, mellyről a kaján irigység sem mondhatja, hogy nem a világ legphlegmatikusabb teremtménye, már ez is dékétlenkedik, minden nap egy futárt küld, útközvetet parancsol, és még is semmi de semmi nem történik azon egyen kívül, hogy seregünkben a hoszu várakozás és lélekfárasztás miatt a lelkesedés fogy és enyészik.

A dunántuli sereg, mellyet már fájdalom nem lehet többé dráva mellékinék nevezni, a Balaton nyugoti részén áll. Az ellenség pedig a keleti oldalon rohanva közeledik. —

És midőn e szomorító képből néhány vonást lapjaink sorai közé beigtatni készültünk, az jutott eszünkbe, hogy tán mi a dolgokat másoknál

sötétebb színben látjuk, és ha valaha egy most nem alkalmas politika a közönséget rémítgetni.

Azonban a képviselő ház mai ülésében azt kellett tapasztalunk, hogy véleményünkkel nem állunk egy magunkban izoláltan.

Nagy fejkavarás volt ma a követek közt, roppant nagy.

A publicum Batthyáni ministeriumában meg van nyugodva, de csak azért, mert azt hiszi, hogy azon firma alatt már oly egyének is működnek, kiknek nevei a ministeri combinatiókban nem említettek.

Ugy látszik, hogy ezen hiedelem jó formán alap nélküli. Kossuth a mai ülésben indítványozta, hogy a ministerelnök szólíttassék fel, ha valjon e terhes időkben elégnék véli e magát, hogy minden ügyeknek egy maga megfelelően, s ha valjon nem érzi e szükségét, hogy a ház őt e rendkívüli helyzetben rendkívüli eszközökkel gyámolítsa, milyen volna az, ha a ministerelnök maga mellé egy kis választmányát venne, kik őt a haza támogatása mellett a rendeletek pontos, és gyors végrehajtásában gyámolítsák.

Az indítványt Deák Ferencz s a candidatus pénzügy minister Ghiczi Kálmán nem ellenzették ugyan, de magyarázataikkal úgy lelapíták, hogy az erejéből egészen kivetkötötten volna.

Kossuth indítványa felállási szavazással a néhány ülve maradottak ellenzésére elfogadtatott, s Kazinczi Gábor jegyző a minister elnökhöz kiküldetett.

Ezután Deák Ferencz polgártárs előadta a bécsi országgyűlés elébe küldetett deputatio eljárását, melyről közönségünk már értesítve van. A nép örömmel fogadott, s roppant fátyolással tisztelt meg. A hohe versammlung azonban velünk szóba sem állott, hanem oda utasított, hogy mint magánosak, ha valami kérelmünk volna, azt nyujtsuk be írásban.

A bécsi országgyűlés már egészen a szláv faj kezében van. Perczről perczre mindenki előtt világos dolog leendő, hogy nekünk az austriai németekkel e közös ellenségünk ellen hová különben a dynastia is oda szegődött, a panszlavok ellen szövetkeznünk kell.

Ime miként tegnap is elmélkedénk felette, a reactio az absolutismus, miután a magyarok s bécsi németek által logyözötetett, most a szláv faj közé veszi magát...

Si superos nequeo acheronta movebo.

Ezen reactio, míg hősei a kormányon voltak, minő szép nótákat énekeltek, a magyarnak nemzetiséget, a bécsieknek jóllétet és gazdagságot ígértek. Most mutatják ki foguk fehérit, hogy nálunk csak az uralkodási vágy szentes önkény dolgozott s ezért e perczen mindent martalékul oda vetnek.

Pest september 22.

Szerkesztő! nagy dolgot mondok.

Magyarország ujászületésének küszöbén áll.

Háromnap három éjszaka töpröngöttem a haza iránt, feltettem magamban, hogy addig semmit

sem eszem, míg módot nem gondolok ki e hon megmentésére.

Azonban bár meddig törtem fejemet semmit — de semmit nem birtam kigondolni.

Végre egy ihletés szállott meg, szemeim felnyitlak, elmém kapuja roppant szélesen kitágult, és geniusom felvilágosított, hogy a haza nincsen veszélyben.

Sőt minden oly félelmes színben látszó bajai, veszélyei csak úgy magokban fognak csendes okosan elintéződni.

A világ egy nagy chaosból teremtett. E világot szépnek mondják a költők, hanem hogy nem minden ember mondja annak, higye el önnekem, azért van, mert azon chaos nem volt elég sűrű és felforgatott, mellyből ez alakult.

No most már lássa ön, ugyan képzelhet e annál borszasztóbb chaoszt, mellyben Magyarország jelenleg fetreng, képzelhet e össze vissza kuszáltabb status organismust, mint a mienk?

És minthogy előre tudom feleletét, hogy tudniillik nem képzelhet, felállított irányeszmet, hogy Magyarországból sokkal szebb, boldogabb kisvilágnak kell okvetlenül alakulni, mint azon roppant világ, mellynek egy sötét pontja mi is valánk, mert derekabb chaosból derekabb valami lehet teremteni.

Még pedig ki lesz e remekműnek mcsteré? Hát az Isten, meg Battyáni.

Vácson mikor elősorolám, hogy itt is ennyi seregünk van, amott is annyi stb. azzal torkoltak be, hogy az mind semmi, azzal ha tíz annyi lesz is, mire sem mohetünk. Majd megvéd bennünket az Isten, a francia háboruban is ugyancsak ő szent felsége tartott meg, pedig nem volt több őrserege egész városunknak, mint egy sánta bakter, ki csak az egyik szemére látott.

Szép dolog gondolám magamban, már így csakugyan fainul vagyunk.

Aztán uram öcsém mit gondol ön, mondá egy tekintetes táblabíró — hát nem tetszett ott lenni a circulusban, vagy minek is hívják már most, midőn gr. Battyány ő excellentiája kegyesen meg méltóztatott ígérni, hogy bennünket minden esetre meg fog menteni. Lássa uram eöchém én már a jövő tavaszi nyírest megyek Pestre eladni, mert én ám bizom ő nagyméltóságában, és nem vagyok olly specticus meg republicanus, mint az elfajult fiatalok. — Hej pedig e bizodalatlanság vesztí el a hazát amice, ha nem hagyunk mindent egyedül a ministerekre. S magunk is mindenbe bele ütjük az orrunkat. Én domine frater nem szólok semmibe, nem teszek keresztül egy szalma szálát sem, mert fülemből talpamig, teljes bizodalom vagyok, cum quinquaginta sex annis és hiszem is gr. Battyányi ő excjának, hogy megmenti hazánkat, mert megígérte, garancia elég van benne, ismerem a familiáját stb.

Uram teremtem felkiálték, be ostoba is az emberi ész, hogy illy egyszerű dolgokat magától fel nem bir találni. Ugy van! a haza nincs veszélyben, hiszen ott van az Isten, meg gr. Battyányi Lajos.

Feküdjék ön le szerkesztő! s pihenjen legrózsásabb jövőnek matrácán. Az Isten majd körülveszi egy kása hegylánczal egész országunkat, s a tót rácz meg horvát a ki meghódításunkra

akar jönni, generatiorul generatióra bele hal, s határunkra csak akkor ér, mikor már az utolsó itéletre csengetnek.

Mázsás kő esett le szivemről, mert biz én megvallom e perczig olly nyúl szívű voltam, hogy Magyarországot körülbelől elveszettnek hittem.

Tudtam ugyanis, hogy a táblabíró, miután a jus resistendi eltöröltetett, még Jellacsicsnak sem fogna opponálni, s ha tábor elébe állitnák, legfőbb otiusus spectator szerepét tudná játszani. Podagrás lábaiba ugyan bíztam, hogy megszaladni nem fogna, hanem azt csakugyan nem bírná felfogni, hogy a kardot hatvágás nem pedig paráde végett adták kezébe.

Tudtam azt is, hogy az ollyasszűletéssel járó qualificatiókra nem a legjobb idők járnak, és így arra sem sokat lehet adni, hogy a magyar szűletett katona.

Azt is tudtam, hogy ha Radeckzy Mészáros bácsitól vet volna példát, az ostromok s hódításokkál sietésben, Milanó tornyain még az olasz háromszinek lobognának.

Tudtam, hogy egy rakás emissárius bujtogatja a tót vidékeket, kik ellen pedig bitófa sem használ, mert ez ellen mind megpróbált szűk s éppen akasztófáról szakadtak le.

Tudtam végre, hogy a camarilla hányféle kiadásu titkos ármányokkal vett körül bennünket, annyira, hogy midőn a Charybdist akarjuk kikerülni, Scillába kell bukunk mulhatlanul.

Hanem mind ez eltűnt e gyönyörű revelatio fénye előtt.

Most merje ám mondani nekem, hogy jövőnk kérdése nem legjobb siker bizonyosságán olvad fel, s az illy vést jósló holló okvetlen nem fogja ép fogakkal kislelkü károghását ismételhetni.

Megtanítottak, hogy a magyar nemzet létele olly szilárd betűkkel van a végzés könyvébe bevésvé, hogy ha magunk akarnánk is bukásunkat, e hazát még úgy sem tudnánk elveszteni.

Vegye be ön is a jó tanácsot; ne aggódjék, s álmatlankodjék; olvassa meg az ő testamentomot s látni fogja, hogy az Isten kedvelteinek hajcskáját sem engedé megsértetni. Hát ha egy szál katonánk nem volna is, vigyáz az Isten, meg gróf Batthyáni s mi sicher, hogy minden gonosztól mentve leszünk.

Boldogok, kik nem látnak és még is hisznek. Isten önnel.

Cserző Bencke.

Pest september 20.

Polgár szerkesztő!

Látta-e ön ma a Princz von Preussen-eket magyar színekkel, Rákóczi zeneszó mellett maschirozni az utcán?!

Ha nem, akkor csak sajnálom.

De tulajdonképen nemis ezekről akarok én szólani, hanem a Turszkiakról.

Önt szerkesztő fufangos embernek mondja a világ, ki néha akárki fiával is szóba ereszkedik.

Ha tehát ön valahol — történetesen — a ministeriummal találkozónék, sugja meg neki, de csak négy szem között, hogy azt mondja biz a rosz világ ezekről a Turszki tisztekről, hogy még a

nőket sem szeretik, hacsak nem fekete hajúak és sárgás bőrszínűek.

Súgja meg tehát lelkem szerkesztőm annak a ministeriumnak, hogy egy szép őszi reggelen-hija meg ezen urakat, egy barátságos villás reggelire.

Beszéd közben aztán vigyók a dircursust a „lieber Bán“-ra, s kérdezzék meg, hogy hajlandók volnának-e adandó alkalommal a „Freiherr von Jellacsich“-ot is szintúgy döfögetni, mint most ezen magyar ökörtől származott beafsteacket.

Ha erre aztán a tiszt urak azt találnák mondani, hogy azok, kik ott délnyugoton rabolnak, pusztítanak stb. az ő kedves „Kamerad“-jaik, kikhez egy eskü köti őket, akkor a ministerium kívánja nekik a reggelit kedves egészségökre, azon megjegyzéssel, hogy magyar pénzből többé illyent nem fognak enni.

Az alföldi magyareMBER különben ezt illyféle szavakkal mondaná: „ellenségemet nem hizlalom, ott az ajtó!“

Ha pedig a tiszt urak körülbelől így szólának:

„Uraim! ezen kérdéssel miakat sértenek, mert ha nem volnánk hű fiaik e hazának, s nem akarnók azt utolsó csopp vérünkig védelmezni, akkor tiszt becsületünk eddig is tiltotta volna a magyar pénzt elfogadni, s véssznek idejében a kapufélfától búcsút venni, vagy épen hazaárulókká lennünk.“

Ha így felelnek, akkor igyanak még egy poharat egészségökre, s mutassanak nekik kilátást Feldmarschallságra, s a hi magát különösen ki-tüntetendi, még zágrábi herczeg is lehet belőle.

De mindenekelőtt meg kell nekik parancsolni, hogy három nap alatt atilába bújanak, s különbeni adjustirungokat is a feketesárgaságból valamely ügyes posamentirer által gyógyíttassék ki.

Ha pedig erre azt mondanák, hogy nincsenek épen „bei Cassa“, az mitsem tesz, az más becsületes embernél is megtörténik.

Megtörtént ez már Eszterházi herczegnél is, meg aztán az „oesterreichische Staat“-nál, sőt némelly rágalmozók azt mondják, hogy ön életében is lett volna már illyen situatio.

Illyen alkalomkor tehát „Puf“-ra kell atilát csináltatni.

Különb is háborús időben, hol minden ágyú és puská is puf-ot mond, chhez már hozzá kell szokni.

Ha a tiszték egyszer magyarok, magyar zászló, magyar kommando, és a legényeknek való áttila is meg lesz nem sokára.

Ha ön szerkesztő „adon isten“-emet barátságosan fogadja, máskor is beszólok.

Tatár Manó.

Mákvirágok.

Májláth Györgynek eszébe jutott, hogy „meg kellene számlálni a híveket, és — főrendi ülést hirdetett, miért mi, nevetni öhajtó olvasóink nevében — az elnöknek köszönetet mondunk.

Ülés tarthatásra azonban — a legutóbbi határozat értelmében 30 tag kell, s fél 11-re még csak 29 volt.

Azért elkezdődött a halászat.

A főhalászmester Májláth társaival a tárva tartott ajtó elé veté szemeinek hálót, és lön roppant várakozás.

„Ahá! már rángatja!“ kiálta egyszerre valami husz meredten néző, a lépcsőkön valakit emelkedni látván.

„Oh csak egy cigányhall!“ jegyzé meg bosszankodó csalódásban egy hosszú főrend a 30-ik tagnak véltben egy újságíró fedezvén fel.

„Aber jetzt wird's doch anbeiseln!“ mondá alig hallhatólag Bánfi Pali látszólag örvendezve.

„Richtig, beisst schon! ach muss a feiner Hecht sein, jegyzé meg rá a nagy Nádasdi.

Beisst schon! beisst schon kiáltá az egész társaság, s kirántva a hálót egy gyönyörű fogas mit a paar Zentner gr. Kun Gergely képében ist auf's trockene 'kommen.

És lön nagy öröm Izraelben! s megkezdődött az ülés.

A jegyzőkönyv hitelesítése a főrendeknek legfontosabb teendője, s ezért olvasása alatt olly templomi csend uralkodik, mintha legalább is arról volna szó, hogy ki legyen a Jellacsics elibe küldendő hadsereg fővezére.

E renekvüli fontos tárgyra nézve a főrendeknek csak egy kívánni valójuk van, t: i: hogy a jegyzőkönyv mentől hosszabb legyen.

A hitelesítés után az elnök mysticus hangnyomattal jelenté, hogy az erdélyt illető törvény-cikkelyek felolvasandók.

És ó nyájas olvasónk, ha láttad volna a boldog képeket, mellyeket ezen lutrisásra kilátást nyújtó — elnöki szavak teremtettek.

És úgy lön.

A törvény-cikkelyek felolvasása után hozzá-láttak a kedves foglalkozáshoz, a napi rendezhez, és 10 válaszmányi tagra nézve — lutriztak.

Ez alkalommal azon megjegyzést tettük, hogy azon állítás, mintha a nők lennének a leg-szenvedélyesebb lutristák — általjában hamis, mert a nőkarzat a szellemdús foglalkodás alatt megürült.

Mi azonban a dicsőséget végig kiállottuk, s így a purgatorium alól magunkat megváltottuk.

— Felszólítatánk, mikép kérdenők meg a ministerelnököt, hogy „hol van az a Zicsi Ferencz, ki a néhai Censurae collegium elnöke volt, s jelenleg státus-altithárnak passiroz? Elvitték-e már Sibiériába, vagy pedig Jellacsich titkárja lön? mert hatalmasan állítják, hogy már régóta Bécsben van — s szakács mesterséget tanul. Vigyázzon magára, hogy mit főz, száját meg ne égesse. Csernátoni.

Polgár szerkesztő!

Egy szót a komáromi várból.

Ha bírnék kormányi hatalommal, — hatalmam szigorát az itteni schwarczgelbista cselszövény-zók titkos ármányai ellen fordítanám, — s hatalmam mindenhatóságával építenék e szűk falak fokára egy akasztófát, mellyre édes nemzetem szennyét nem szenvedhető becsületének tiszta fényű zománcczát rozsdásítani vágyó árulók koponyát a hollók czégrének tűzném ki, csak azértis, hogy az erre utazó honfi lássa, és ne csak gondolja — az itt

fondorkodó bajszatlan ábrázatokat, — kiket, ha ismerni akar a magas ministerium, ismerhet a nélkül, hogy az akasztófán elsápottan lássa azokat; de még is oda velők. —

Tisztelt olvasó! ha fülkattanodba sughatnám báró Majthényi István ezredesnek az ármánykodók ellenében tett honfői működését, azt mondanád lelked nyugalmaival éljen a honfi! éljen az igaz polgár, ki isteni tapintatával meghagyá a nép nyugalma, s háttérbe szorítá a honárulók titkos hivatitait.

Majthényi volt, ki egyéni feláldozásával aggkora fáradhatlanságával nemzete érdekében elfoglalá e várat, melly sajátja a magyarnak, — s ha nem túlnyomó erővel is, de pártalan erélyel az övéi felett ben rendelkezik, és pedig magyar szellemben, — s ez üdvöt áraszt e honra, s győzelmet akkor, ha a ministerium már saját kárán álltandán az általa meghagyva vén szürke várparancsnoknak nemzetünk iránti hidegülségét, mit a tisztelt várparancsnok úr september 15-e éjjelén előjátékában akképp tanusított: miként a verbászi csatánál már hűtlenségéről ismeretessé lett, Vilmes lengyel ezredet ide rendelé, kik parancsa szerint támadólag akarának a schwarczgelbek érdekében e szűzfalak közé rontani, de azt Majthényi higgadt előrelátása egy önkényes által eleve megtudá s a támadó kósza csapat jövetét a hid kiszedetésének teljes ovatossággal hátrálá — a csapat a szőnyi sánczokba vonulandó, utját ferde irányba foljtatva, a lakosok szöllejét lerombolá — s az őrt álló nemzetöröket lefogyverezve kényeröktől megfosztá.

Ugyan ez nap éjjelén a várparancsnok a válaszmány által minden kiomlandó csepverért felelőssé tétetett, s emlékeztetett ő kegyelme azon becsület szavára, mellyet Batfáninak adott akkor, midőn azt igéré, hogy rendelete nélkül a várba semmi idegen katonai csapatot bé nem bocsájtand, mit a tisztelt ur egész nyíltsággal megtagadott; ugyan ez nap a város két felül folyujtatván, de alig hogy a lángok összeölelkeztenek elotlatott.

Másnap az olaszkatona tisztjeik által bőséges adagban borral tüzeltek, s teljes szabadságot kaptak kikkelt Majthényi több izben olasznyelven beszélgetvén, közüllök számos közvitézek a parancsnokhoz mentek, s a bor adományt megköszönve, teljes elszántsággal akképp nyilatkoztak, miként ők magokat a borszesz által elkábítani s a magyarok ellen gépül felhasználatni nem engedik, mire Majthényi közbejöttével a várkapuk leeresztettek, s a várfokon acsorgó tűzerek kezeikben a kanczok eloltattak.

September 17-én déli 12 órakor, midőn minden csendes polgár kanalát leveasébe mártá megkondultak a vészharangok, bömböltek a véstantá hirlélő álgyuk, s avárosa nép nem kis rémületére füstgomolyá alakult, a templom tornyai lezuhantak, a harangok lecsurogtak, az ima székek, és szent oltárok hamuvá lettek, s a város legszebb része, úgy minden hatósági lakok, özszvedülve fekete gyász romok közt várják a segély eszközt.

Domby Antal,
önkénytes hadnagy.

Segedelmet az inségre jutott Komáromiaknak!

Rémítő vész sújtotta Komárom városát f. hó 17-én épen délben — a dühöngő lángok mártalmáknak lőn, — mállyak hirteleni szét harapódzását az éjszakai nyugoti szélvész retentő hatással elterjesztette!

Egy fertály alatt már a város lángba börtülva volt, egész a győri Dunáig: hol a híd, melly a szigethez vezet — valamint több ott tanyázó áras nagy hajók, hirtelen tűzbe mártatták — de még a Dunán túl is Új-Szén nagy része a tűz által megemésztve lőn. —

A város szíve, nagy része — 4 templom, megye-, városkara — legjelesebb épületei a piacz, nádor uczának s több része — a sötét, a zsidók imá helyével hamuvá égtek.

Retentő a kár! Szívrazó látni a földet, s élelem nélkül lővők sírásait, — keserves sokogásait!

Nincs ruha, nincs kenyér — minden hamuvá lett. — Itt a tél. — A kétségbeesés örvénye szélén állanak a szegény város tönkre juttatott lakosai, — kik talán feli század után sem leendnek képesek — hajdani kereskedői állásukat visszanyerni, — kik egy is már most többnyire elszegényedve, csak tengődtek! —

S most ez volt még az utolsó csapás, mellyet szenvedniök kellett: hogy a halálos pohár keserősége kifűrtessék! — — —

Nyújtatok nemcs lelkű polgárok, hazafiak! a szerencsétlen komáromiaknak segedelmet, s ruhát, s kenyeret főképp — azután ne vonjátok meg nemcs keblük segedelmeket azoktól: kik porrá égtek! — — —

As ég jutalmazandja meg keresztény jó lelkűeknek: kik meghalottátek a sokogás rémítő hangját. — Fel, fel keresztények bővebb segedelmek adása!

Egy komáromi polgár.

Felhívás fegyverek végetti aláírásra. *)

A Leopold városnak egyedül a III-ik zászlóalj 3-ik századhoz tartozó területében, az itteni nemzetőrség számára.

Városunk belbékéjének fenntartása, s a mi tulajdon vagyonunk, és minden kincstári értéknek bátorasága magokra a polgárookra van bízva, minél fogva naponkint 500nál többen nemzetőrségi

*) Aláírt százados ezen aláírást azonnal 100 példánál még is kiadta.

szolgálatot végeznek, s a vésszel fenyegető körülmények napról napra még inkább szaporítják azt, s városunk védelmében még fegyveres kézzel is a legszélsőbb veszélyre kell okszánva lennünk.

Mivel pedig ezen századnak alig van fele fegyverrel ellátva, s így a fegyvertelenek egy része bátoraságában ezáltal lehangoltatik, más része pedig a szolgálatra alkalmatlanná tétetik, a fegyverrel bírók pedig kétszeres munkára szorítottatnak, s mivel továbbá a méltány azt kívánja, hogy mindenkinek nyújtassék eszköz polgári kötelességének hív és lelkesmeretes teljesítésére, s ezen eszközök előállításához mindenki kor-, nemzetiség-, sors-, és rang különbség nélkül járuljon: onnélfogva felhívatva érzem magamat ezen fegyverek végetti aláírásra való felhívást következő feltételek alatt tenni.

1-ör. Különbféle más kiadások fedezése mellett, ezen 3-ik század számára tustént fegyverek rendelendők meg, s vagyontalanabb örvítései közt kiosztandók.

2-ör. Az így megszerzett fegyverek e 3-ik század tulajdona maradnak, ha tehát valamely nemzetőr e századból bármilyen okból is, kilépne, vagy más századhoz menne át, fegyverét az akkori századosnak átadandja.

3-ör. A százados az őrmesterrel együtt a a pénzről, és fegyverről számol, s számadását a század, vagy zászlóalji parancsnok kívánságára mindig tartosik előmutatni.

4-er. Azon esetre, ha a nemzetőrség a törvény értelmében feloszlatatnék; az így vásárolt fegyverek annak visszaalakításáig a pestvárosi törvény hatóságnak adatnak át gondviselés végett.

5-ör. Pénzbeli ajánlatok helyett szivesebben fogadhatnak puszták természetben kiadva, mellyek számozva, és térítvényezve leendvén, a nemzetőrség feloszlataése esetére, ha kívántatik, szinte természetben adatnak vissza.

Kelt Pesten, szeptember 20-án 1848.

Schiller Károly,
százados.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet,

mellyel a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülvén kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utca 183. Ára $\frac{1}{2}$ — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

(1-2)

A legjobb fogpor,

széplővén, és tyukaszem-irtószert folyvást kapható. — Löblsch nagyhid utcáiboltjában.

(1-2)

Az alólirt ajánlja magát t: cs: közönségnek, miszerint különbözőféle szépirások alapos tanításában jutányos áron magán órákat adni óhajt

Charente P. József.

Szállásán értekezhetni reggel 8 órától 10 ig a Halpiaczon 130. sz: 2-ik Emelet 10-től 12-ig pedig a forradalmi csarnokban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.

„ Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság főigényviselője.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember

1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. oz. utazók kóretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ Tehervonat délben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vácufelé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácsról Pestfelé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felölts szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.